

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2022/23:6

Onsdagen den 19 oktober

---

§ 1 Val av ordförande

Anf. 1 JAN ERICSON (M):

Välkomna till sammanträde med EU-nämnden. Som ålderspresident har jag fått äran att inleda sammanträdet. Och vi ska börja med att välja en ny ordförande eftersom vår tidigare ordförande nu är EU-minister.

Jag skulle vilja ha ett förslag till ordförande i EU-nämnden.

Anf. 2 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSON (M):

Jag föreslår Hans Wallmark.

Anf. 3 JAN ERICSON (M):

Kan vi fastställa att Hans Wallmark väljs till ordförande i EU-nämnden? Svaret är ja.

Kan vi också omedelbart justera denna punkt? Svaret är ja.

Då lämnar jag över klubban till Hans Wallmark.

2022/23:6
19 oktober

§ 2 Avsägelse av uppdrag som vice ordförande

Anf. 4 Kanslichef JOHANNA MÖLLERBERG NORDFORS:

Jag kan meddela att Björn Wiechel från Socialdemokraterna har meddelat att han avsäger sig uppdraget som vice ordförande i EU-nämnden.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar den avsägelsen.

§ 3 Val av vice ordförande

2022/23:6
19 oktober

Anf. 6 ORDFÖRANDE:

Kan jag få ett förslag till vice ordförande?

Anf. 7 JYTTE GUTELAND (S):

Jag föreslår Matilda Ernkrans.

Anf. 8 ORDFÖRANDE:

Kan Matilda Ernkrans väljas till vice ordförande? Svaret är ja.

Kan vi omedelbart justera detta? Svaret är ja.

§ 4 Europeiska rådet
Statsminister Ulf Kristersson
Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 20–21 oktober 2022

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsminister Ulf Kristersson och EU-minister Jessika Rosvall med medarbetare varmt välkomna till EU-nämnden.

Detta torde vara statsministerns och EU-ministerns första offentliga politiska möte efter tillträdet. Jessika Rosvall har kanske lite större vana av EU-nämnden som just avgående ordförande.

Sammanträdet med EU-nämnden i dag gäller information och samråd inför det möte som Europeiska rådet ska hålla den 20–21 oktober 2022.

Jag påminner om att sammanträdet är öppet och att det tv-sänds på riksdagen.se och på SVT. Journalister och allmänhet kan vara med på läktaren.

När statsministern har hållit sin föredragning går ordet till partierna i storleksordning för frågor. Vi kommer att göra som vi brukar, nämligen att i första rundan tar vi Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Moderaterna och Vänsterpartiet. Statsministern svarar på frågorna. Därefter tar vi ytterligare fyra partier. Om tiden medger kan de partier med fler än en ledamot invald i EU-nämnden ställa en kompletterande fråga. I den andra rundan är det Centerpartiet, Kristdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna.

Med detta sagt lämnar jag som nyvald EU-nämndsordförande över ordet till en relativt lika nyvald statsminister.

Anf. 10 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Tusen tack! Det är inte ofta jag just i dag kan säga att jag är sedan länge i tjänst, men jag gratulerar EU-nämndens nyvalde ordförande.

Det är roligt att vara tillbaka i denna krets. Senast som jag var i EU-nämnden var rätt många år sedan. Då var jag socialförsäkringsminister och ägnade mig åt en del intrikata europeiska socialförsäkringsfrågor. Det är roligt att vara tillbaka i andra frågor och i en annan roll. Men det är lika viktigt.

Inledningsvis vill jag säga att jag på vägen hit reflekterade över betydelsen av det som vi håller på med i denna krets. Detta är själva brännpunkten för ett antal riktigt stora frågor just nu.

För er som lyssnade på regeringsförklaringen i går är den ena vår roll i EU som en pådrivande och engagerad kraft men också naturligtvis vår roll inför det svenska EU-ordförandeskapet som börjar om bara några månader.

Det är också brännpunkten för väldigt många europeiska energifrågor som ligger högt på dagordningen i Sverige och i nästan alla europeiska länder. Det är dessutom brännpunkten för Europas stöd till Ukraina.

Allt detta råkar också av en händelse vara frågor som kommer att diskuteras på rådet i morgon, allt från det svenska ordförandeskapet, till energifrågan och till Ukraina. Vi inser nog alla hur betydelsefullt detta är.

Det är inte lång tid kvar till det svenska ordförandeskapet. Jag tycker att det är värdefullt att i morgon få träffa ledarkretsen i EU så här tidigt.

Det blir en intressant inledning för mitt nya uppdrag. Jag känner rätt många av dem sedan tidigare, men långt ifrån alla.

EU är, som jag tror att ni också tycker, Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform. Den är helt avgörande både för Sveriges ekonomi och för svensk säkerhet. Sverige ska vara, som jag sa i regeringsförklaringen i går, en aktiv, engagerad och pådrivande medlem i EU både före, under och efter vårt eget ordförandeskap.

Europeiska rådet möts i morgon och på fredag. Rysslands krig mot Ukraina och konsekvenserna för alla europeiska länder står i absolut centrum för detta när det gäller nästan vilken fråga vi än pratar om i övrigt.

Mötet ska också förbereda EU:s ståndpunkt inför COP 27 i Sharm el-Sheikh. Jag avser själv att åka dit och delta i detta möte men också i mötet i Montreal inom ramen för konventionen om biologisk mångfald.

När det gäller utrikesfrågorna ska det hållas en strategisk diskussion om EU:s relation till Kina än en gång. Och toppmötet mellan EU och Asean i december ska förberedas. Det blir också ett naturligt tillfälle för europeiska länder att fördöma den iranska regimens helt oacceptabla våldsanvändning just nu.

Det är också viktigt att skydda den kritiska infrastrukturen och att det uppmärksammas på högsta nivå, inte minst förstås med anledning av de misstänkta sabotagen på Nord Stream 1 och 2. Och där kommer Sverige, Danmark och Tyskland med all säkerhet att tilldra sig ett intresse från andra länder.

Herr ordförande! Rysslands krig mot Ukraina är den allvarligaste utmaningen, eller hotet, mot hela Europas fred och säkerhet sedan andra världskrigets slut. Sverige, EU och stora delar av den övriga världen sluter nu upp bakom Ukraina.

Jag hade för bara drygt en timme sedan mitt första, men säkert inte sista, telefonsamtal med president Zelenskyj. Det är lite svårt att återge fullt ut vad han beskriver när han frågar om jag hör sirenerna genom telefonen. Det är ett otroligt imponerande mod som de uppvisar.

Den breda majoriteten i FN:s generalförsamling, som förra veckan antog en resolution som fördömer Rysslands agerande, visar också hur detta har påverkat Rysslands ställning i den globala gemenskapen.

Med de senaste veckornas mobilisering, skenomröstningar och illegala annekteringar höjer Kreml insatserna och binder Ryssland och Rysslands befolkning till fortsatt konfrontation med andra.

Rysslands eskalering är inte tecken på styrka utan visar tvärtom Ukrainas framgångar på slagfältet och hur de har skakat ledarskapet i Moskva. Det är också ett kvitto på att det stöd som Sverige tillsammans med många andra europeiska länder och USA ger till Ukraina faktiskt får effekt. I den meningen försvarar de bokstavligen talat också oss.

Därför är det så viktigt att EU fortsätter att stärka det militära, det ekonomiska, det humanitära och det politiska stödet till Ukraina. Och det stöd som vi nu ger till Ukraina kan vara helt avgörande för Europas och Sveriges säkerhet både i dag och under decennier framåt.

Regeringen stöder arbetet med att ta fram nya sanktionspaket – det kommer säkert att diskuteras igen – och det arbete som syftar till att de som nu begår krigsbrott och andra övergrepp ska kunna ställas till svars. I alla dessa delar är EU:s enighet om åtgärderna helt avgörande. Och vi kommer att göra allt vi kan för att Sverige ska medverka till denna enighet.

Herr ordförande! Vi ser hur Rysslands agerande leder till hunger och svält i fattiga länder framför allt i Afrika och Asien. EU:s solidaritetskorrider, som inrättas för att Ukraina ska kunna exportera sin spannmål, har spelat en viktig roll. Trots den ryska invasionen har Ukraina kunnat exportera mer än 12 miljoner ton spannmål bara i år. Detta arbete måste drivas vidare.

EU och EU:s medlemsstater har också en given roll i återuppbyggnaden av Ukraina efter kriget. Ni som minns president Zelenskyjs tal till Sveriges riksdag över länk för några månader sedan minns att han inte bara beskrev det förfärliga och inte bara tackade för stödet utan också beskrev vad som kommer att hända efteråt – återuppbyggnaden av Ukraina. Det var en otroligt stark signal om framtidstro.

Vi måste fortsätta planeringen och samordningen och konkretisera initiativet om EU:s återuppbyggnadsstöd. Den internationella expertkonferens som anordnas av förbundskansler Olaf Scholz och kommissionens ordförande Ursula von der Leyen den 25 oktober i Berlin är ett viktigt initiativ för att starta det långsiktiga arbetet med vår tids Marshallplan. Christian Danielsson som sitter bredvid mig här kommer att delta på denna konferens och representera den svenska regeringen.

Herr ordförande! Vi har under det senaste året sett hur energipriserna i Sverige och i Europa både har stigit kraftigt och blivit våldsamt volatila. Många länder i EU är fortfarande helt eller delvis, om man ska vara mer exakt, beroende av gas. Det handlar både om direktanvändning i hushåll och företag men också om gas som grunden för elproduktion.

I går presenterade kommissionen ytterligare ett lagstiftningspaket för att hantera denna situation, inte minst inför den stundande och potentiellt kalla vintern. Det handlar om ett antal krisåtgärder för gemensam upphandling av gas. Det handlar om ömsesidig energisolidaritet mellan medlemsstaterna. Och det handlar om marknadsåtgärder för att försöka få ned gaspriset. Kommissionen ska även försöka titta på sätt att frikoppla priset mellan gas och el.

Även om Sveriges gasberoende – Sveriges eget gasberoende, nota bene – är litet påverkas vi av de exceptionellt höga gaspriserna, inte minst i den del som de står för marginalprissättning på el på kontinenten. Därför ligger det i Sveriges intresse att vi får gemensamma lösningar på plats.

Regeringen är beredd att titta närmare på de förslag som kommissionen nu har lagt fram. Framför allt är det viktigt för Sverige att bryta kopplingen mellan gas- och elpriser genom ett tillfälligt pristak på gas som används för just elproduktion. För att vara effektivt måste ett sådant tillfälligt pristak kombineras med efterfrågedämpande åtgärder. Varken kostnader för att genomföra ett tillfälligt pristak eller andra åtgärder i det paket som kommissionen har presenterat skapar behov av några nya gemensamma finansieringskällor. Regeringen bibehåller alltså den svenska uppfattningen. Regeringen menar att de medel som finns tillgängliga i REPowerEU samt i medlemsstaternas återhämtningsprogram är tillräckliga.

Sist men inte minst: Den långsiktiga vägen till att både trygga Europas energiförsörjning och att frikopplas från ryskt fossilberoende är naturligtvis, som jag sa i gårdagens regeringsförklaring, att fortsätta investera i och utveckla fossilfria energikällor.

Herr ordförande! Europeiska rådet ska också diskutera det ekonomiska läget mot bakgrund av hög inflation, stigande räntor, minskad köpkraft för konsumenter och lägre konkurrenskraft för företagen. Att detta är av vitalt intresse för en europeisk union med en gemensam inre marknad är helt uppenbart.

Även i Sverige skrivs tillväxttalen ned, mycket på grund av de högsta inflationsnivåerna sedan 1990-talet.

När det gäller andra EU-länder är bilden inte entydig. Medan tillväxten under det första halvåret i år var relativt god i till exempel Spanien och Italien var den dämpad i Tyskland, bland annat på grund av just det stora beroendet av rysk gas.

Under 2023 väntas tillväxten i EU tydligt försämras som en effekt av hög inflation, stigande räntor och en, i värsta fall, ännu allvarligare energisituation. Stabil och ansvarsfull finanspolitik är och förblir därför A och O.

Insatser för att minska belastningen för utsatta grupper har tagits runt om i många europeiska länder, och som vi alla vet även här hemma i Sverige. Det förblir väldigt viktigt att sådana åtgärder är riktade och effektiva och att de i sig inte driver på inflationen ytterligare.

Herr ordförande! COP 27 i Sharm el-Sheikh äger rum i en tid när det multilaterala samarbetet utmanas på många olika sätt. Konsekvenserna av den ryska invasionen påverkar också det globala klimatarbetet. Ryssland är dessutom i sig självt världens fjärde största utsläppare.

Samtidigt har IPCC under året ytterligare inskräpt brådskan i klimatarbetet. Utsläppen måste minska med nära 50 procent till 2030 för att vi ska kunna hålla uppvärmningen under en och en halv grad. Vi behöver ett utfall från COP 27 som bygger vidare på COP 26 och håller 1,5-gradersmålet levande.

Vi har viktiga erfarenheter att dela med oss av, och svenska bolag har mycket att erbjuda för att snabba på omställningen i andra länder också. Den gröna omställningen ger en möjlighet att skapa jobb och stärka vår konkurrenskraft. Som jag sa i går upplever jag att svenska företag är djupt engagerade i hela klimatomställningen och i allt hållbarhetsarbete, och det gäller både i Sverige och utanför Sveriges gränser.

Den globala förlusten av biologisk mångfald är också alltmer oroande. Sverige och EU måste agera aktivt och konstruktivt när FN beslutar om nya globala mål för biologisk mångfald på partsmötet i Montreal i december.

Herr ordförande! Toppmötet i december mellan EU och den sydostasiatiska samarbetsorganisationen Asean sammanfaller med att de två organisationerna har samarbetat i 45 år. Detta blir det allra första mötet på ledarnivå, vilket också understryker de båda organisationernas intresse för varsin viktig del av världen.

EU och Asean har tillsammans mycket att vinna på ett fördjupat samarbete. Det handlar inte minst om handelsutbyte och diversifiering av såväl marknader som leveranskedjor.

I ljuset av ett alltmer offensivt Kina behöver EU en robust och sammanhållen Kinapolitik som tillvaratar våra gemensamma intressen och, som jag försökte understryka i gårdagens regeringsförklaring, har en tydlig transatlantisk länk mellan USA och EU. Det måste stå helt klart att Kinas hållning till den ryska aggressionen mot Ukraina påverkar EU:s relationer till Kina.

Till detta kommer de ökade spänningarna och Kinas alltmer provokativa agerande i Taiwansundet. EU:s röst är nödvändig för att slå vakt om den regelbaserade världsordningen och respekten för folkrätten, inklusive mänskliga rättigheter. Situationen för mänskliga rättigheter i Kina har ytterligare försämrats de senaste åren, särskilt vad gäller medborgerliga och politiska rättigheter.

Regeringen kommer att fortsätta att verka för ett gemensamt europeiskt stöd för Sverige i vårt arbete för den svenske medborgaren Gui Minhai.

Med detta avslutar jag redogörelsen inför morgondagens och fredagens möte.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsministern. Jag tror att ledamöterna håller med om analysen att det här är ett av de viktigare politiska organen, för många av frågorna kommer att behandlas här, inte minst under det svenska ordförandeskapet, som inträder från och med årsskiftet.

Med detta öppnar jag upp för de olika partierna.

Anf. 12 MATILDA ERNKRANS (S):

Herr ordförande! Tack statsminister Kristersson, och välkomna till EU-nämnden, statsministern och EU-ministern!

Vi har krig i Europa, en energikris i dess spår och ett allvarligt säkerhetspolitiskt läge. Att ta ansvar för Sveriges intressen i EU blir därför viktigare än någonsin, oavsett regering. Det oroliga läget i Europa tycker jag och vi borde rendera att regeringen söker ett bredare stöd när det gäller att komma överens om hur de svenska intressena bevakas och värnas i EU-samarbetet. Det är dock regeringens ansvar att säkra upp den svenska linjen, och ansvaret vilar ju på statsminister Kristersson.

Sverige måste fortsätta att stötta Ukraina. Energikrisen måste hanteras, elpriset sjunka, den gröna omställningen drivas på. Sveriges intressen måste värnas. Med detta sagt finns en förväntan att mötet i veckan kommer fram till lösningar som gör att elpriset sjunker redan i vinter. Olika modeller har diskuterats, såsom pristak och frikoppling av gasen från elpriset. Sveriges har under Magdalena Anderssons regering drivit på för att få lösningar på plats så att priset kan sänkas för svenska elkunder redan i vinter.

Som statsministern sa kommer kommissionen till toppmötet med ett förslag som innehåller flera delar, bland annat ett dynamiskt pristak och frikoppling av gasen från elen.

Jag ser gärna att statsministern utvecklar hur man ser på kommissionens förslag. Kommer det att fungera i praktiken? Kan statsministern konkretisera och berätta för EU-nämnden och svenska folket om detta faktiskt kommer att leda till ett lägre elpris för svenska kunder redan i vinter?

Kommissionen har en finansiering om 440 miljarder kronor från regionalstödet. Detta nämns inte i slutsatserna, men vi vet att detta kommer att diskuteras på det europeiska toppmötet. Jag noterade det mycket viktiga beskedet från statsministern att regeringen bibehåller Sveriges ställningstagande, nämligen att de medel som redan finns är de medel som är tillgängliga även om man gör nya insatser. Detta är vällovligt och ett viktigt besked från regeringen.

Men eftersom detta finansieringsförslag finns på bordet och kommer att diskuteras är det rimligt att statsministern svarar på mina frågor. Om man kommer att använda regionalstödet, finns det några risker? Kan statsministern säkerställa att om regionalfonden används betalas det inte av den svenska glesbygden?

Utöver energi och elpris ska även fortsatt stöd till Ukraina behandlas. Att Europas militära, humanitära och finansiella stöd till Ukraina behövs mer än någonsin är vi ju överens om, men vi måste också öka pressen på Ryssland. Hur ser statsministern och hans nya samarbetsparti på utvidgade sanktioner mot Ryssland?

Med tanke på det ekonomiska läge vi står inför, där också Sverige och Europa går mot en lågkonjunktur, är det oerhört viktigt att svenska skattebetalare inte finansierar andra länders underskott. Sverige och statsministern måste vara utrydliga med att en gemensam upplåning inte är en framkomlig väg för att rädda våra ekonomier. Den budgetdisciplin som finns i vår riksdag måste också gälla EU:s medlemsländer.

Det är även självklart och viktigt att Sverige och EU står upp för det iranska folkets frihet och välkomnar nya EU-sanktioner.

Statsministern förväntar sig att själv kunna delta på EU:s klimattoppmöte och visar ett engagemang för att stå upp för 1,5-gradersmålet. Jag vill bara att statsministern noterar att i riksdagen i dag har företrädare för statsministerns och regeringens samarbetsparti, Sverigedemokraterna, framfört precis motsatt ställningstagande. För mig understryker detta att det är en ganska bräcklig regering och att det därför är viktigt att regeringen säkerställer att man har ett brett stöd för det man har tänkt att driva i EU-sammanhang.

Anf. 13 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Jag hälsar statsministern och EU-ministern välkomna till EU-nämnden.

Sverigedemokraternas utgångspunkt är att vi som en konstruktiv samarbetspartner ska kunna bidra till ett gott samarbete med regeringen för att möjliggöra bästa möjliga läge för Sverige när viktiga frågor ska förhandlas inom ramen för arbetet i rådet.

Samtidigt ska understrykas att Sverigedemokraterna kommer att fortsätta att vara en aktiv kraft för att säkerställa svenska intressen och motverka maktförskjutning från det svenska folket till Bryssel. Här är givetvis budgetfrågorna extra viktiga, och vi kommer alltid att motsätta oss att mer svenska skattemedel ska gå till gemensam EU-finansiering.

Herr ordförande! Så till agendan för detta möte med Europeiska rådet. Som vanligt domineras agendan av Rysslands olagliga krig och de negativa konsekvenser detta medför. Sverigedemokraterna välkomnar såväl skrivningar om Ryssland och Ukraina i utkastet till rådsslutsatser som det statsministern nu förde fram. Rysslands orättfärdiga krig måste även i fortsättningen fördömas av ett enigt EU, och Europa måste samtidigt vara beredda att visa solidaritet med Ukraina och använda alla till buds stående medel för att stötta Ukraina i denna situation.

Den ryska upptrappningen av kriget genom de nyss genomförda annekteringarna samt bluffomröstningarna i flera regioner efterlyser samtidigt behovet av att EU är berett att vässa sanktionsinstrumenten ytterligare. Att Belarus alltmer aktivt bidrar till Rysslands krig är allvarligt, och

det är positivt att det nu förs en diskussion om att snabba arbetet med nya sanktioner även mot den belarusiska regimen.

Herr ordförande! När det gäller konsekvenserna för Europas del av Rysslands olagliga krig är det energin som har dominerat diskussionerna. I EU-nämnden och på rådsmöten har det länge förts en diskussion om gasen och pristak. Den tidigare socialdemokratiska regeringen var på EU-nämndens möten återkommande väldigt vag om Sveriges inställning.

Kan statsministern redogöra lite mer för hur Sverige ser på diskussionerna om pristak? Det är prismekanismer för flytande gas som diskuteras, priskorridorer och pristak på gas som används för elframställning. Följer man nyhetsflödet är det tydligt att länderna har ganska olika uppfattningar om detta. Det är rädsla för att utbudet av gas ska minska i EU och att instrumenten riskerar att motverka sina syften.

Vad är regeringens bild i dag av hur länderna står? Tidigare har Tyskland, Nederländerna och Danmark varit mer försiktiga vad gäller olika former av pristak samtidigt som länderna i söder har velat gå fram snabbare. Sverige tycks ha haft en avvaktande hållning i dessa diskussioner och inte velat lägga sig i. Kan statsministern säga om Sverige har tänkt att bli en mer aktiv part i förhandlingarna framöver?

Jag har också en fråga om EU-gemensam finansiering. Jag välkomnar att statsministern är tydlig med att nya EU-medel inte ska komma på fråga, och Sverigedemokraterna välkomnar denna ännu tydligare hållning jämfört med den tidigare regeringens.

Avslutningsvis välkomnar jag även det engagemang statsministern uppvisar för det iranska folket. Sverigedemokraterna ser positivt på användandet av sanktioner mot den iranska regimen.

Anf. 14 JAN ERICSON (M):

Herr ordförande! Välkommen, statsministern, till det första sammanträdet i EU-nämnden! Till EU-ministern säger jag: Välkommen till andra sidan bordet i den nya rollen!

Jag konstaterar att Europeiska rådets dagordning har ett tydligt fokus på Rysslands anfallskrig mot Ukraina och att det ligger väldigt väl i linje med regeringsförklaringens tydliga och välkomna fokus på stöd till Ukraina. Som statsministern sa handlar det om hjälp med tyngre vapen för att Ukraina ska kunna försvara sig och, inte minst, hjälp framöver med det omfattande återuppbyggnadsarbetet. Regeringsförklaringen är som sagt mycket klagörande i dessa frågor, och detta ger statsministern en bra ingång i de kommande samtalen.

Den viktigaste frågan nu är, som statsministern nämnde, att EU fortsätter att hålla ihop. Hittills har det fungerat överraskande väl. Trots att medlemsstaterna har haft olika ingångar i viktiga frågor har man lyckats samla sig till viktiga beslut. Samtidigt blir det en allt större utmaning att hålla ihop ju längre tid kriget pågår. Därför vill jag fråga statsministern hur han ser på möjligheten att EU kan bibehålla den enighet som man hittills har visat under kriget, så att det inte bara blir en enighet utan att denna enighet även fylls med tillräckligt innehåll när det gäller stödet till Ukraina.

Anf. 15 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar statsministern för denna hans första dragning inför Europeiska rådet.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har nu pågått i åtta månader, och trots omfattande sanktioner mot Ryssland och Belarus fortsätter kriget med oförminskad styrka. Vi måste självfallet fortsätta med kraftiga sanktioner mot Ryssland och Belarus och ge stöd till Ukraina för att landet ska kunna stå emot Ryssland men också inför en kommande återuppbyggnad. Där måste EU arbeta för att Ryssland ska vara med och betala för återuppbyggnaden, vilket jag hoppas att statsministern kommer att driva.

Kriget har också konsekvenser för livsmedelsförsörjningen, dels för att Ryssland använder livsmedel som en del av krigsföringen, dels för att priserna på livsmedel skjuter i höjden på grund av bristen på bränsle och gödsel. I detta läge måste EU fortsätta att arbeta för korridorer så att det ukrainska spannmålet kan nå omvärlden men också för ett träffsäkert bistånd som når dem som nu drabbas av svält. Därför är det positivt att EU så sent som för en vecka sedan beslutade att föra över medel från andra konton för att ge bistånd mot svälten. Den nya svenska regeringen har beslutat att sänka det svenska biståndet, och i ljuset av detta blir det än viktigare att EU:s bistånd hålls på en hög nivå.

I diskussionen om energipriser hoppas jag att statsministern för fram Sverigepriser, det vill säga att svenska kunder ska betala svenska priser för svenskt producerad el.

Jag vill också nämna något om det som står på dagordningen om utländska relationer och EU:s mål inför COP 27. I förslagens slutsatser föreslås att EU-länder, framför allt de ledande ekonomierna, ska stärka sina nationella planer och arbeta för att nå 1,5-gradersmålet inför COP 27 samt arbeta mot minskningen av den biologiska mångfalden. Dessa önskemål finns samtidigt som EU nu arbetar för att fylla på lagren med naturgas och på olika sätt fortsätta med den klimatskadliga energin. Omställningen till förnybar energi har gått alltför långsamt i de flesta europeiska länder, inklusive Sverige, och det gör oss sårbara för bristen på fossil energi under Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

Statsministern lyfte upp vikten av nå 1,5-gradersmålet och att Sverige har gått och ska gå före. Min fråga till statsministern blir därför vilka åtgärder Sverige kommer att vidta för att uppfylla 1,5-gradersmålet samt hur den nya regeringen kommer att arbeta för att EU:s medlemsstater ska ställa om till förnybar energi. Jag hoppas att statsministern kan se lite bortom kärnkraften här och ge exempel på andra kraftfulla insatser både i Sverige och i EU i stort.

Jag vill också påpeka att Sverige och EU inför COP 27 måste visa ett starkt ledarskap när det gäller klimaträttvisa och jämställdhet i arbetet för att nå målen i Parisavtalet.

Avslutningsvis är det positivt att ett fördömande av Iran nu finns med i utkastet till slutsatser och att rådet särskilt lyfter fram våldet mot Irans kvinnor. Statsministerns regering har deklarerat att utrikespolitiken inte ska vara feministisk, men våldet och förtrycket i Iran drabbar främst kvinnor. Jag välkomnar att rådet lyfter fram detta, även om det inte ingår i regeringens utrikespolitik.

Anf. 16 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Stort tack för intressanta och förpliktande frågor! En del gled lite in i varandra, och jag kommer kanske att tangera flera frågeställningar i mitt svar. Återkom gärna om jag inte skulle svara tillräckligt detaljerat!

Vi börjar med frågan om att söka brett stöd över partigränserna. Jag vill understryka, som ett slags övergripande inriktning, att jag ser både goda förutsättningar och en stor nytta med att ha brett förankrade svenska ståndpunkter i alla utrikesrelaterade frågor, även om vi på goda grunder alltmer betraktar EU som en närmast inrikesmässig fråga.

Ju starkare den svenska rösten kan tala och ju bredare stöd den har i Sverige, med desto större kraft kan en regering föra talan i EU. Detta kommer att vara min ambition, och jag noterar att vi är överens om detta i många frågor. Dessa frågor vållar av naturliga skäl lite mindre utrymme och debatt, och debatten fokuserar ofta på de frågor där vi tycker olika. Jag kommer att göra allt jag kan för att ha så brett stöd som möjligt. Jag tycker att den förra regeringen ofta visade, och det kommer jag också att försöka visa, att vi i många EU-relaterade frågor kan ha väldigt snarlika uppfattningar också över gränsen mellan regeringsunderlag och opposition.

Nu kommer vi till den svåra frågan om elpriset, som är av vitalt intresse. Den är komplicerad i så måtto att alla påverkas, men på lite olika sätt och med olika direktitet. En del har som sagt en stor del av sin direkta uppvärmning via gas, medan andra tillverkar mycket el av gas. För en del är det av vitalt intresse att industrin har tillgång till gas. För andra har gas nästan marginell betydelse när det gäller både uppvärmning och elproduktion, men den har inte marginell betydelse för prissättningen av el. Därför påverkas vi alla.

Jag tycker inte att det är märkligt att det är de länder som är mest gasberoende som har varit mest drivande i frågan. Det är heller inte märkligt att Sverige har varit engagerat och fortsätter att vara engagerat i frågan, med tanke på att marginalprissättningen av gasdriven elproduktion också påverkar priserna i framför allt södra Sverige väldigt mycket. Jag tycker alltså att vi alla, men på lite olika sätt, har starka skäl. Jag delar den förra regeringens uppfattning att om detta går att lösa på europeisk nivå och det finns flera kloka förslag på bordet är det en styrka både för de länder som är direkt beroende av själva gasen och för de länder som, liksom vi själva, påverkas av prissättningen av gasen.

Vi ser hoppfullt på detta. Vi tycker att det är flera bra förslag som ligger på bordet, men som alla vet finns det brister också i bra förslag. Vet vi att pristak leder till minskad konsumtion, eller kommer det att leda till direkta och akuta brister på olika ställen, som får helt andra konsekvenser? Vissa länder misstänker, som ni vet, att detta blir konsekvensen. Mot detta talar att andra länder har prövat med framgångsrika resultat.

Det fattas inga beslut i morgon kväll, men jag uppfattar att detta blir en dominerande diskussion. Om vi kan enas om en inriktning som bygger på de förslag som kommissionen har är det en fördel för många länder, men jag tror att alla länder är lite respektfulla inför att det inte finns någon automatisk snabbväg som inte har några andra bekymmer i sig. Fungerar detta i verkligheten, är den fråga som en del ställer sig, och där tycker jag att man ska lyssna på de länder som kanske påverkas allra mest direkt av gasen.

När det gäller pengarna motsätter vi oss det bestämt, som vi sa. Apropå enighet uppfattar jag att det är total enighet i denna fråga i Sverige. Vi har gott stöd från många andra länder också, dock inte ett fullständigt stöd, vilket är väl känt. Det blir en fortsatt diskussion om upplåningsfrågan. Vi ska inte använda pengar som annars skulle ha gått till annat. Det tycker jag också är svaret på frågan om regionalfonder.

Nu kommer vi in på sanktionsfrågan och sanktionspaketet, vilket avslutar till en fråga som kom på slutet. Jag skrev på min lilla fuskklapp att det ska vara enighet men också ett kraftfullt innehåll i enigheten. EU:s enighet tror jag i grunden är själva nyckeln till att det får ett kraftfullt genomslag. Den är alltså viktig, och där vill jag understryka den förra regeringens uppfattning att EU-enighet har en egen betydelse i detta. Vi ser positivt på att gå vidare med ytterligare sanktionspaket. Ett nionde sanktionspaket diskuteras. Om detta får substantiellt innehåll kommer Sverige att tillhöra de länder som är för det.

Jag kan passa på att svara på en annan fråga som ställdes eller en kommentar som gjordes av Martin Kinnunen om Belarus. Jag delar uppfattningen. Belarus går lite under radarn just nu, tycker jag, och det finns starka skäl att diskutera tydligare sanktioner också mot Belarus.

COP 27 är viktigt, tycker jag och regeringen. Det tycker nästan alla andra länder också. För mig var det självklart att bestämma mig för att jag också ska delta i konferensen. Jag håller inte alls med om beskrivningen som antyder att regeringen har ett bristande engagemang. Tvärtom är vi mycket engagerade i dessa frågor. Det som ibland skiljer partier i Sverige åt är nog inte engagemanget för miljö- och klimatfrågorna utan möjligen vilka medel som effektivast leder fram till gott resultat.

Som ni noterade i gårdagens regeringsförklaring sätter vi energifrågan och energiproduktionen långt in i den samlade klimatpolitiken. Som någon uttryckte det börjar och slutar klimatpolitiken i energipolitiken. Få länder har upplevt detta lika påtagligt som Sverige, som tidigt gjorde sig mer oberoende av fossil energi än många andra länder.

Martin Kinnunen ställde också en fråga om att det finns goda erfarenheter. Jag tror att jag redan har svarat på den, så jag lämnar det.

Jan Ericson tangerade samma sak, att enighet är bra men att enighet utan kraftfullt innehåll bara blir symbolisk. Detta är alltför viktiga frågor för att man ska ägna sig åt symbolpolitik. Jag delar helt uppfattningen att EU hittills, bättre än många befarade, har hållit en strikt, kraftfull och enig linje. Det är klart att det finns länder som vill utmana denna enighet – minst ett land, men det finns säkert fler – och som gärna vill att europeiska länder ska dras isär och börja se endast till egna intressen i stället för att se till kraften i det gemensamma intresset.

Det finns inget land som mer än Ukraina just nu hoppas på fortsatt enighet och som befarar något annat. Det är därför vi är många europeiska ledare som på olika sätt, gentemot Ukraina och i direktsamtal med Zelenskyj, understryker vikten av och viljan att hålla ihop europeisk politik i detta.

När det gäller den sista frågan, om biståndspolitiken, är det bra att EU också gör saker. Min bestämda uppfattning är att Sverige har en fortsatt mycket ambitiös biståndspolitik. Jag underströk dessutom så sent som i går att Ukraina blir en viktig del av det svenska samlade biståndet på olika sätt, en del saker genom just bistånd, andra genom en långsiktig återupp-

byggnad, och en del saker genom politiskt stöd, andra genom rent militärt stöd. Även när det gäller militärt stöd skulle jag som statsminister uppskatta ett så brett stöd som över huvud taget är möjligt när Sveriges riksdag och Sveriges regering fattar beslut om att bidra militärt till Ukrainas framgångar mot Ryssland.

Det är min bestämda uppfattning att det är svensk energiproduktion som ger mer svenska priser, inte att i en energikris försöka frikoppla sig från europeisk politik. Europa måste göra sig oberoende av Ryssland. Europa måste göra sig mer fossilfritt. Sverige skulle kunna bli helt fossilfritt. En del saker kan vi göra tillsammans med andra europeiska länder, men mycket måste vi göra helt själva.

Svensk energipolitik är viktig. Den är inte en uppgift för det här rummet, men den är viktig. Och den är en viktig del av att göra Sverige fossilfritt. 1,5-gradersmålet handlar om att göra oss fossilfria genom en egen energipolitik och därmed också bidra till att andra länder utifrån ett klimatperspektiv får en bättre energiförsörjning.

Allra sist har vi Iran, och där tror jag att vi har en bred enighet i sakfrågan. Feminism är viktigt. En svensk regerings utrikespolitik är inte feministisk, men feminism är viktigt. Att skydda kvinnors och flickors rättigheter är viktigt, men den samlade utrikespolitiken ska värna svenska intressen. Detta går inte på något sätt emot att skydda kvinnors och flickors intressen i den svenska utrikespolitiken.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vi tar nu de fyra kvarstående partierna.

Anf. 18 MALIN BJÖRK (C):

Ordförande! Jag tackar statsministern för föredragningen så här långt.

Statsministern var inne på att en av frågorna som ligger på bordet är den svåra frågan om elpriset, som alla påverkas av. Sammankopplat med det är också tillgången till el och eventuella brister som kan uppstå. I det som ligger på bordet finns förslag på en ömsesidig energisolidaritet mellan staterna, på så sätt att om brist skulle uppstå någonstans ska man också kunna bidra med mer från något annat håll.

På vilket sätt kommer det här att påverka Sverige? Vad förväntas av Sverige på den punkten? Vilka kostnader kommer det här att medföra för svenska skattebetalare och svenska elkonsumenter?

Anf. 19 MAGNUS BERNTSSON (KD):

Ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen.

Jag välkomnar mycket av det som står i förslaget till uttalande – slutsatser – från rådets sida vad gäller skrivningar om Ukraina, tydligheten mot Ryssland och Kina och ännu mer vad som står i regeringsförklaringen och vad statsministern här nämnde i rummet. Det är viktigt med tydligheten och enigheten som har nämnts. Jag vill inleda med att jag instämmer i det.

Jag vill även uttrycka min glädje över att statsministern planerar att närvara vid COP 27. Det kommer att vara ett mycket viktigt möte. Du har varit med på ett antal COP-möten tidigare, och jag vet att den största skillnaden vid senaste mötet, COP 26, i Glasgow var att näringslivet var med på plats och lyfte upp sin roll i det hela. Därför uppskattar jag att stats-

ministern har lyft fram näringslivet. Jag hoppas att det kommer att planeras på ett bra sätt där man kompletterar politiken och näringslivet tillsammans med akademien och andra från svensk sida. Det är något som kan få stor betydelse för att vi ska ta de stora steg som världen behöver för att nå 1,5-gradersmålet.

Jag vill också kommentera skrivningen om Iran i slutsatserna. Jag tror att vi alla tycker att det är bra att den finns och att frågan antligen kommer upp på ett toppmöte. Det är viktigt.

Tyvärr tror jag inte att det är sista gången som frågorna kommer att behöva diskuteras mellan stats- och regeringscheferna. Därför vill jag ställa en fråga till statsministern. Även om det inte är lång tid som regeringen har funnits i sin nuvarande form undrar jag ändå om ni har hunnit resonera om exempel på sanktioner eller terrorklassningar av revolutionära gardet, och så vidare. Jag har full förståelse att det inte har funnits lång tid för sådana diskussioner.

Anf. 20 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar statsministern för föredragningen.

Statsministern nämnde att energi som kommer från Sverige påverkar Sverigepriset på el och energi. Varför ska vi då göra det svårare för havsbaserad vindkraft – något som också deklarerades i går? Det är mer en fråga för Sverige än för det här mötet.

En fråga som har diskuterats mycket är hur priserna på gas ska pressas. Då vill jag också ställa frågan om energieffektivisering i relation till pristaken. Hur ska vi säkerställa att energikrisen inte ställs mot klimatkrisen, att politiken inte ställs mot varandra? Hur gör vi för att säkerställa att EU:s klimat- och miljömål även i fortsättningen kommer att vara prioriterade?

COP 27 har nämnts, och det är ett superviktigt möte som ska ta upp viktiga frågor. Det gäller inte minst finansieringen till de mest utsatta och fattiga länderna i världen. Hur kommer regeringen att agera för att frågorna och finansieringen ska prioriteras, så att det finns ett riktat kompensatoriskt stöd för att hjälpa de länder som kommer att drabbas hårdast av den klimatkras vi befinner oss i.

Vad gäller prischocken på livsmedel som Ryssland har bidragit till undrar jag om det kommer att finnas någon diskussion som problematiserar frågan om livsmedelsspekulation i ett läge där hunger brer ut sig. Senaste siffrorna jag har sett visar att 75 procent av allt vete köps av finansiella aktörer i stället för av dem som faktiskt är intresserade av att köpa mat. Den siffran brukar ligga på långt mindre än 50 procent. Frågan är om det är något som kommer att tas upp och problematiseras.

COP 15 var mötet om biologisk mångfald. Statsministern nämnde att de är viktiga frågor globalt. Jag skulle hävda att de också är viktiga frågor lokalt. Det bygger upp det globala arbetet. I Sverige finns ett stort utbrett problem i skogsbruket med kalhyggen. Siffror och forskning från SLU visar att det finns 349 hotade arter. Det är inte fråga om pandor och tigrar utan mycket mindre arter, men inte desto mindre har vi ett stort ansvar för dem. Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna har hävdade att kalhyggen är positiva för den biologiska mångfalden, vilket går på tvärs med tillgänglig forskning. Vi har också sett att klimatbiståndet ska

effektiviseras, det vill säga sänkas, och att Miljödepartementet kommer att läggas ned.

Med detta som bakgrund undrar jag hur regeringen avser att agera på COP 15? Ska vi gå in med en förhoppning om att höja ambitionerna eller ska vi göra som vi gör lokalt i Sverige, det vill säga sänka miljöambitionerna?

Anf. 21 JOAR FORSSELL (L):

Jag tackar statsministern för en bra regeringsförklaring och ett bra anförande nyss.

Jag noterar med glädje att det är den första regeringen någonsin i Sverige där både statssekreterare och statsråd har gått Stureakademin. Det bäddar för att vi kommer att få en marknadsliberal regering även i utrikespolitiken. Om man ska vara lite seriös tror jag att det kommer att vara otroligt viktigt i dessa sammanhang. Särskilt viktigt är det för ett litet land som Sverige i en tid när protektionismen växer och när många länder är oroliga. Med statsministerns ord är det som är viktigt för Sverige också bra för andra, det vill säga öppenhet, fri handel och en fri ekonomi.

Efter att ha lyssnat på regeringsförklaringen och anförandet här tolkar jag det så att det som är bra för Sverige inte alltid är att sälja fler bilar – om jag uttrycker mig slarvigt – utan det kan också vara att driva fram en mer demokratisk och stabil omvärld. Det är verkligen tydligt att den politik som har förts när man har hävdat att det är bra för Sverige att göra sig mer beroende av auktoritära ledare ute i världen kanske inte har varit så bra för Sverige på lång sikt. Det handlar om att bygga starka och stabila relationer ekonomiskt och politiskt med demokratier och se till att de fria värderingarna sprids.

Därför är jag glad över den mycket tydligare ambitionen från den här regeringen än den föregående vad gäller Ukraina. Det handlar om politiskt stöd, finansiellt stöd och framför allt stöd i form av kvalificerade vapensystem. En fråga är om det går att specificera något mer om vad regeringen avser att göra för att få detta stöd till stånd från Sveriges sida och från andra länder. Det är inte bara viktigt att Ukraina vinner utan också att Ryssland förlorar kriget. Det är en historisk läxa som Ryssland behöver lära sig att man inte kan bete sig som man gör. Det måste vara fråga om en mycket tydlig förlust för att lära sig den läxan. Vi kan bidra till det.

Jag noterar också vad som har sagts om Kina. Vi hade en diskussion vid den förra regeringens sista möte i nämnden om man ska anse att Kina är aggressivt, framåtlutad eller självsäkert. Jag noterar med glädje att statsministern använde ordet aggressivt. Det är precis så man ska beskriva Kinas agerande gentemot Taiwan i Taiwansundet.

Regeringen har aviserat att man vill ha stärkta relationer med Taiwan. Då skulle jag vilja höra vad statsministern avser att göra för detta, både i Sverige och för att stärka EU:s relationer med Taiwan.

Jag noterar också med glädje att Iranfrågan tas upp på ett seriöst sätt.

Anf. 22 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Jag börjar med frågan om den ömsesidiga energisolidariteten. Det hörs nästan på namnet hur svårt det här kommer att bli. Vi prövades en del under pandemin, och EU visade sin styrka under pandemin. EU visade också hur svårt det är att hitta mekanismer som alla länder känner sig nöjda med.

För svensk del handlar det till del om gaskopplingen mot Danmark. Det kan vara svårt nog. Eftersom det inte finns ett avtal mellan de båda länderna är det en del som påverkas av krisen. Sverige kommer naturligtvis att vara med i diskussionen. Om man kan lyckas med solidariteten är det bra, men jag tror att det kommer att krävas mycket av olika länder att försöka anpassa sig inte bara till egna brister utan också till situationen i andra länder.

Det här kommer att märkas i hela frågan om prissättningen. Redan där kommer man att se olika intressen i olika länder, bland annat hur risken för bristsituationer kommer att påverka näringslivet. Som jag sa tidigare är vi för att lyckas med detta, och vi ser stora uppsidor för svensk del. Men vi förstår också andra argument. Sådant som påverkar tysk industri kommer att påverka svensk industri. Det är verkligen precis så komplext som man kan höra på begreppen.

Låt mig få titta i mina anteckningar; man måste skriva noggrant. Just det!

Jag delar helt uppfattningen i frågorna om näringslivet och forskningen. När det gäller de internationella och stora miljöfrågorna handlar det om kopplingen till forskningen och näringslivet.

Kopplingen till forskning är uppenbar för alla som tar del av forskningen. För de allra flesta är det en okontroversiell synpunkt. Sedan vet alla att även forskare ibland har olika uppfattning, och forskningsresultat utvecklas över tiden. Gott så.

Jag underströk i går i regeringsförklaringen att jag tycker att kopplingen till näringslivet är underskattad. Näringslivet beskrevs länge som några som bara brydde sig om kortsiktiga vinster medan det var politiken som alltid var långsiktig. Men uppriktigt sagt träffar jag ofta människor i näringslivet som tycker att politiken är kortsiktig medan näringslivets investeringar i ny teknik är enormt långsiktiga. Kraven från ägare, medarbetare och investerare är hårda. Det var ingen slump att vi också försökte föra ihop frågorna i vår egen departementsstruktur. Energi, miljö, klimat och näringsliv hänger ihop om det ska bli en genomtänkt politik. Men här finns mycket mer att göra.

Energieffektiviseringar är också underskattade. De som nu är rädda för att ett pristak, med alla de fördelar som det har, också innebär att man inte får tryck på minskad energianvändning har en poäng. Den skulle delvis motverkas genom mer energieffektiviseringar. Jag brukar hävda – och jag har fortfarande goda skäl att hävda detta – att svenskar inte eldar för kråkorna den här vintern. Med de priser som nu råder på energi finns det ett naturligt tryck på att använda så lite som möjligt. Men om vi på ett bredare sätt kan hjälpa varandra över minst en svår vinter i energieffektiviseringar, ibland med komplicerade saker som handlar om att använda ny teknik, ibland med sparsamhet där det är möjligt, vore det en fördel. Jag skulle gärna se bredare sådana lösningar, till exempel att dra lärdomar av internationellt goda exempel. Vilka har lyckats bäst? Hur gör man energieffektiviseringar och energibesparingar med så få andra dåliga konsekvenser som möjligt? Alla som upplevde pandemin vet att nedstängning av samhället spar energi, men det är inte ett långsiktigt hållbart sätt att spara energi.

Klimatkrisen i världen hänger mycket ihop med energiproduktionen, som jag sa tidigare. Jag tror att vi hjälper andra länder bäst genom att i

Sverige göra effektiva klimatpolitiska insatser som också är användbara i andra länder. En uppenbar sådan insats skulle vara att bidra till att förse även andra länder med fossilfri energi.

Jag tror att vi delar engagemanget för biologisk mångfald. Min bestämda uppfattning är att svenskt skogsbruk – nordligt skogsbruk – är bra. Det sker omsorgsfullt och med hänsyn, och det är en nästan nedärvd kunskap och respekt sedan generationer tillbaka. Jag har stor respekt för att det finns europeiska ambitioner i detta, men jag har den bestämda uppfattningen att det svenska skogsbruket i dag sker med stor omsorg om gemensamma naturvärden. Vi kommer inte att ha några sänkta ambitioner i vårt miljöarbete, varken inför eller under COP-mötet.

Till Joar Forssell vill jag säga att Sverige ju är ett extremt exportberoende land. Vi har byggt en stor del av vårt välstånd på otroligt välskötta och tidigt internationaliserade företag. Ska man dra det lite längre kan man säga att Sverige nog ibland behöver världen mer än vad världen behöver Sverige. Det är inte ett tecken på dåligt självförtroende från svensk sida; det är bara det att vi är otroligt beroende av omvärlden – och har lyckats vara det på ett bra sätt.

Handel är naturligtvis bra också för många andra länder. Att vi har varit pionjärer i globalisering och ofta är starkt pådrivande i frihandelsfrågor ska vi vara stolta över. Det har sammantaget gjort världen rikare. Sedan har vi också lärt oss, inte minst genom Kinas agerande under ganska lång tid, att global handel och globalisering måste ske på rimligt lika villkor. Det kan inte vara så att länder har rätt att dra nytta av europeisk öppenhet i handel medan Europa inte har motsvarande möjligheter och rättigheter i de länderna. Där tycker jag att man kan säga att det finns skäl till kritik gällande ett mått av naivitet.

Det tycker jag också präglar den strategi gentemot Kina som EU har redan i dag, där man tydligare beskriver både utrymmet för samarbete och de delar där man uttryckligen är systemrivaler. Den känslan tror jag har stärkts, och jag tror att fler europeiska länder kommer att se värdet av den globala handeln men också riskerna med till exempel teknologiöverföring. Det finns säkerhetspolitiska risker men också ekonomiska risker i detta.

Slutligen: Ukraina. Ja, det finns en väldigt stor efterfrågan i Ukraina och från andra länder som stöttar Ukraina – som Sverige – på att många ska göra mer. Jag sa i går att svensk försvarsindustri väldigt länge har varit en stor tillgång för Sverige och att svensk försvarsindustri nu kan bli en stor tillgång för fler länder. Då syftar jag inte bara på Natomedlemskapet utan också på att vi bokstavligen talat har resurser och kapacitet som andra länder inte alltid har.

Sedan ska vi inte överdriva vår storlek; det är fortfarande USA som gör i särklass mest. Det finns en tydlig lista över vilka länder som hjälper till mest. Men jag vill gärna att Sverige gör mer än vi har gjort hittills. Sedan kommer vi alltid att göra det med hänsyn tagen till det svenska försvaret och till vad andra länder kan och vill göra, så att hela systemet sammantaget hjälper Ukraina så mycket som möjligt. Det kommer dock inte att förvåna någon när jag säger att president Zelenskyj självklart upprepade sin önskan om ytterligare stöd och även om mer avancerade vapen.

Joar Forssell nämnde också Taiwan, och jag tycker nog att det internationella samfundet sammantaget har varit tydligt i den frågan. Det

var heller ingen slump att jag nämnde just detta i går. Världens blickar är i dag inte bara riktade mot Ukraina utan också mot Taiwansundet.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Klockan är strax efter 15, men vi möjliggör för de partier som har mer än en ledamot i EU-nämnden att ställa en fråga till om de så önskar.

Anf. 24 MATILDA ERNKRANS (S):

Herr ordförande! Först vill jag bara ge allt stöd till att vi fortsätter att stötta Ukraina. De slåss för sin och hela Europas frihet i Rysslands olagliga invasionskrig. Allt stöd till det!

Sedan måste jag nog ändå be om ytterligare förtydliganden från statsministern. Det här mötet kommer att behandla kommissionens förslag gällande energi, och vi vet att det finns en förväntan om att man på det här mötet ska komma närmare en lösning. Det är oerhört viktigt att man gör det så att vi vet att vi kan leverera sänkta elpriser till Sveriges kunder redan under vintern. EU-samarbetet måste faktiskt klara av att lösa det som är våra gemensamma problem.

Jag tycker dock att det är problematiskt att statsministern å ena sidan säger att han är beredd att ingå överenskommelser utifrån kommissionens förslag under det här toppmötet men å andra sidan inte kan svara på hur man har analyserat det här förslaget och om det faktiskt kommer att leda till minskade elpriser för de svenska kunderna – om det kommer att fungera i praktiken i Sverige. Vad är egentligen den svenska linjen i förhållande till kommissionens förslag? Den frågan vill jag upprepa.

Sedan tror jag att vi kommer att få tillfälle att återkomma inte minst gällande hur man snabbar på den starka gröna klimatomställningen. Även det ska klaras av, och Sverige och EU behöver fortsätta att ta ansvar för detta. Jag vill bara uppmärksamma statsministern på att det alltså i Sveriges riksdag i dag har uttalats av en sverigedemokratisk ledamot att kolkraft skulle kunna vara en lösning. Jag vill få noterat att det i alla fall inte är Socialdemokraternas lösning på hur vi får ned klimatutsläppen och leder den gröna klimatomställningen.

Jag vill dock gärna ha lite mer svar när det gäller det förslag från kommissionen som faktiskt kommer att diskuteras.

Anf. 25 JAN ERICSON (M):

Jag ska inte bli så långrandig, men jag lyssnar med tillfredsställelse på det statsministern säger om det svenska skogsbruket och skogsnäringen. Det är en fråga vi har haft uppe många gånger här i EU-nämnden, och det är väldigt viktigt att Sverige är tydligt nere i EU och slåss för den här viktiga näringen i Sverige.

Jag har också en liten fundering kring energifrågan. Vi har många gånger haft uppe problemet med att andra länders energipolitik påverkar den svenska energiförsörjningen och de svenska energipriserna, inte minst nedläggningen av tysk kärnkraft. Vi har ibland haft diskussioner i EU-nämnden där den tidigare regeringen har svajat lite grann när det gäller viljan att på EU-nivå lyfta frågan om att nedläggningen av tysk kärnkraft faktiskt påverkar svenska energipriser. Jag har en förhoppning om att statsministern på ett väl avvägt sätt kan lyfta den här frågan med sina

Anf. 26 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Får jag först bara säga något apropå kolkraft och sådana saker? Ett av många skäl till att ha en stabil, fossilfri energiproduktion som inte ligger i händerna på stater man inte kan och vill lita på är ju att man ska slippa situationer där man dramatiskt och snabbt måste övergå till koldriven produktion. Vi själva eldar ju olja i Karlshamnsverket som aldrig förr. Det är ingen som vill detta, men eftersom ingen heller vill frysa eller lägga ned fullt fungerande industrier hamnar vi i sådana här förfärliga dilemman.

Jag vill se en långsiktig energipolitik som fungerar precis tvärtom – som stöder en långsiktig elektrifiering som är helt fossilfri och som gör oss oberoende av länder vi inte vill vara beroende av. Jag tycker alltså att de sakerna hänger ihop.

Om jag var otydlig i den andra frågan vill jag korrigera det. Kommissionens bedömning är att ett tak på gaspriset skulle innebära betydande prissänkningar. Regeringen delar den uppfattningen. Det jag försökte säga var att det råder osäkerhet kring hur enigt rådet kan bli i dessa frågor, för olika länder har olika uppfattningar om konsekvenserna av detta. Det var det jag försökte beskriva. Men för vår del kommer vi att vara entydigt för kommissionens förslag, och vi kommer att medverka till enighet. Vi tror nämligen att det kommer att sänka priserna och att det kommer att påverka även svenska elpriser. Det finns alltså ingen otydlighet i den frågan.

Allra sist: Länder brukar låta bli att lägga sig i varandras energipolitik, och det finns nog goda skäl för det, trots allt. Men det är klart att vi tycker att en solidarisk energipolitik naturligtvis är att många länder har ett överflöd av fossilfri energi så att vi kan ha en europeisk marknad där det flödar fritt och där vi inte gör oss beroende av andra. Men ytterst beslutar varje land om sin egen energipolitik.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Därmed stänger vi för frågor och kommentarer.

Låt mig bara göra en liten utvikning: Matilda Ernkrans nämnde detta med Ryssland och Ukraina. Jag har förmånen att sitta långt fram i kammaren, och jag kunde under gårdagens regeringsförklaring notera att också den avgående regeringen applåderade under delarna om Norden, Norden–Baltikum och Ukraina och Ryssland. Det tycker jag är en bekräftelse på det Matilda sa, nämligen att det finns en bred samsyn i de frågorna.

Med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Jag kan meddela att åiterrapporten från mötet med Europeiska rådet kommer att ske onsdagen den 26 oktober kl. 13 i kammaren. Därmed kan den följas av medier, allmänhet och riksdagsledamöter.

Tack till statsministern och Europaministern med medarbetare!

Innehållsförteckning

§ 1 Val av ordförande	1
Anf. 1 JAN ERICSON (M)	1
Anf. 2 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSSON (M)	1
Anf. 3 JAN ERICSON (M)	1
§ 2 Avsägelse av uppdrag som vice ordförande	2
Anf. 4 Kanslichef JOHANNA MÖLLERBERG NORDFORS	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
§ 3 Val av vice ordförande	3
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 7 JYTTE GUTELAND (S)	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	3
§ 4 Europeiska rådet	4
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 10 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 12 MATILDA ERNKRANS (S)	8
Anf. 13 MARTIN KINNUNEN (SD)	9
Anf. 14 JAN ERICSON (M)	10
Anf. 15 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	11
Anf. 16 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	12
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 18 MALIN BJÖRK (C)	14
Anf. 19 MAGNUS BERNTSSON (KD)	14
Anf. 20 REBECCA LE MOINE (MP)	15
Anf. 21 JOAR FORSSELL (L)	16
Anf. 22 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	16
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 24 MATILDA ERNKRANS (S)	19
Anf. 25 JAN ERICSON (M)	19
Anf. 26 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	20
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	20